

VILÁG OSSÁG

Temesvártól Kolozsvárig

KOLOZSVAR,
1947 december 5, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAHLAPJA

IV. EVFOLYAN
298. szám

Tehetetlenné bizonyul a karhatalom a francia dolgozókkal szemben

Tovább terjed a sztrájk

A francia hírszolgálati iroda közlése szerint a francia nemzetgyűlés szerdára virradó éjszaka tovább tárgyalta a munkásellenes törvényjavaslatot. Heves vita után 412 szavazattal 183 ellenében elfogadták a javaslat második cikkelyét, ami a szakszervezeti jog és sztrájk-jog törvényen kívül való helyezését jelenti.

A Francia Szakszervezeti Tanács főtitkára a „L'Humanité” hasábjain megjelent cikkében megállapítja, a munkaügyi miniszter hiába hangoztatja, hogy bármikor hajlandó fogadni a szakszervezetek képviselőit.

„Nem megyünk semmire — írja cikkében — ha minden megbeszélésen csak azt közli a szakszervezetekkel, hogy a munkásság egyetlen követelését sem hajlandó teljesíteni. Ha a kormány hozzájárul volna azokhoz a szerény követelésekhez, amelyek a munkásság elébe terjesztett, valószínű, hogy a dolgozók jórésze már munkába állt volna.”

Négy délfraanciaországi megyében kihirdették az általános sztrájkot. Hír szerint a közalkalmazottak sztrájkja küszöbön áll. Ugyanakkor minden intézkedés megtörtént a 250.000 főt számláló kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének sztrájkjára is.

A fegyveres erők számos helyen meghátrálnak a sztrájkolók elől. A francia sztrájkhelyzettel foglalkozva a londoni „Times” megállapítja, hogy a francia szakszervezetek dolgozóinak vasfegyelmű minden sztrájkot teljessé és benti-tővé tesz. Amíg fegyelmük ennyire szilárd, a kommunisztákat, mint politikai erőt, nem lehet szétrombolni.”

LEGUJABB JELENTÉS A SZTRÁJKHELYZETRŐL

Franciaországban a sztrájk tovább terjed. Valójában a munka helyenkénti nyaralásáról szóló hírek — állapítja meg az országos sztrájkbizottság legutóbbi közleménye.

A bizottság felszólít minden dolgozót, hogy csatlakozzék a sztrájkhoz. A francia vasutasok délelőtt megszállták a pítorsági vasúti hálózat egyik fontos állomását. Hír szerint később kivonultak az állomásról, amelyen a forgalom helyreállt. A vasutasok sztrájkja egyébként terjed vidéken.

A bányákban a karhatalom egyre tehetlenebbnek bizonyul. A közszolgálati alkalmazottak mind elégedetlenebbek a státuszrendezés elhúzódsá miatt és közölték, hogy legközelebb esütörtökön estig döntenek további magatartásukról. A sztrájkolók elleni rendőri beavatkozás egyre fokozódik, de sok esetben a munkások ellenállása utközik, jelenti a francia híriroda.

REVIZIONISTA TEVÉKENYSÉGET FOLYTATNAK A KITELEPÍTETT NÉMETEK

Clementis csehlovák külügyi államtitkár a nemzetgyűlés külügyi bizottságában megállapította, hogy az országból kitelepített németek revizionista tevékenységét folytatják. Vissza akarnak térni oda, ahonnan kitelepítették őket és sürgetik elkobzott vagyonuk összeírását. Törökviszket illegális szervezetek s az angol és amerikai menekültügyi bizottságok segítségével igyekeznek érvényesíteni.

Clementis rámutatott, hogy Németor-

szág szovjet megszállási övezetében tökéletesen elejt vették a kitelepített németek revizionista tevékenységének, az amerikai övezetben azonban a kitelepítettek 95 százaléka jogtalanul és igazságtalannak tartja a kitelepítést.

Csehszlovákia és Lengyelország a szövetséges ellenőrző bizottságnál tiltakozik a németek revizionista tevékenysége ellen. Clementis szerint Csehszlovákia szeptember végéig 19 millió márka értékű ipari berendezést kapott német jóvátétel címén, ami lényegtelen kárpótlás azokért a rombolásokért, amelyeket a németek végeztek az országban.

Csehszlovákia elvben nem ellenzi Németország gazdasági talpraállítást — jelentette ki — Az újjaépítéshez azonban mind a négy nagyhatalomnak hozzá kell járulnia és nem lehet csökkenteni a német jóvátételi kötelezettséget. A Ruhrvidéket a négy nagyhatalom ellenőrzése alá kell helyezni.

AMERIKAI TITKOS TERV NÉMETORSZÁG FELOSZTÁSÁRA

Az Angol Kommunista Párt lapja, a „Daily Worker” nyilvánosságra hozta az Amerikai Egyesült Államok titkos tervét Németország felosztására.

Ezt a titkos tervet a londoni amerikai nagykövet még a külügyminiszeri értekezlet megnyitása előtt átadta az angol kormánynak, amely azt elfogadta.

Ez a titkos egyezmény az alábbi négy pontból áll:

1. Az amerikai és angol kormány fenntartja annak látszatát, hogy egységes Németországot akar.
2. A nyugati övezetben bevezetik az amerikai nagytöke és a Wall Street üzleti politikáját.
3. A francia övezetet egyesítik az angol-ame-

rikai övezettel. 4. Az egyesített három nyugati övezetben külön német kormányt alakítanak, de ezt aláadás céljából nem kormánynak, hanem „három-övezeti ideiglenes bizottságnak” nevezik el.

Ugyanakkor közli a „Daily Worker” azt is, hogy a nyugati hatalmak Berlinben hatalmas kémközpontot létesítettek.

AZ ELLENÁLLÁSI MOZGALOM FELJÚTÁSÁT SÜRGETI AZ OLASZ KOMMUNISTA PÁRT

A római sajtó megjegyzéseket fűz az Associated Press jelentéséhez, amely szerint az Olaszországban nyugandó amerikai segínyt a görögországi és a törökországi mintára szervezték meg. A jobboldali beállítottságú „Giornale d'Italia” — nem lepi meg, hogy Amerikai nyugatalanul figyeli az olaszországi eseményeket, a lap mégis figyelmezteti az amerikai politika irányítóit, ne kövessenek el lélektani hibát. Az olasz belpolitikai helyzet megszilárdítása szempontjából minden katonai beavatkozásnál hatásosabb volna a békeszerződés feltételcinek az enyhítése, írja.

A kommunista „Unita” rámutat arra, hogy a kommunista képviselők a parlamentben többször hangoztatták, hogy a kormány ügy-szólván rendelkezésre szállítja a zavar-gásokat. A lap megállapítja, hogy a partizánoknak és a baloldali szervezeteknek az egységes állásfoglalása intő jel a kormány számára arra vonatkozólag, hogy

nem folytathat a nép akarata ellenére politikát.

De Gasperi miniszterelnök néhány napi betegeskedés után felgyógyult és ismét megkezdte belpolitikai tanácskozásait. Politikai körök szerint az ugynevzett kis baloldali pártokon kívül az „Uomo qualunque” újfasiszta mozgalma is be akarja vonni a létesítendő államtanácsba. A Kommunista Párt — nyilatkozata szerint — ellenséges állásfoglalásának tekinteti bármilyen párt részéről, ha az esetleg megalakítandó koalícióban Gasperi oldalán vesz részt. A nyilatkozat az ellenállási mozgalom felújítását és demokratikus egységfront megalakítását sürgeti, végül támogatásáról biztosítja a szakszervezeteket.

EGÉSZ GÖRÖGORSZÁGRA KITERJESZTIK MOZGALOMKAT A GÖRÖG SZABADSÁGHARCOSOK

A görög demokrata hadsereg vezérkara rádión közölt rendeletben felhívta az ellenség által megszállott görög területek demokrata érzelmi lakosságát, hogy minden erejével segítse a szabadságharcosokat.

A rendelet szerint mindazok a demokrata érzelmi polgárok, akik több mint három személyből álló csoportot alakítanak, a szabadságharcosok érdekében tevékenykedjenek, a demokratikus hadsereg tagjainak tekintendők.

A rendeletet Márkosz tábornok írta alá.

Készül az adóügyi, közigazgatási és nevelésügyi reform

Leegyszerűsítik és átszervezik a közigazgatást

BUKAREST. — A képviselőház néhánynapos szünetét a kormány tagjai arra használják fel, hogy szorgalmas munkával folytassák a törvényhozók elé terjesztendő új törvényjavaslat előkészítését.

Az ipar- és kereskedelemügyi, valamint a pénzügyminisztérium a Luca Vasile miniszter részéről bejelentett adóügyi reformtervezetelen dolgozik. A belügyminisztériumban a közigazgatás átszervezéséről és leegyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot szövegezik. A közoktatásügyi minisztérium Vasílich Gheorghe államtitkár részéről bemutatkozó beszédében ismertett irányelvek alapján készítik elő a nevelésügyi reformjáról szóló törvényjavaslatot.

Kidolgozás alatt van az a törvényjavaslat is, amely az uralkodó

távollétének idejére a kormány számára biztosítja a királyi jogkör gyakorlását.

UTBAN HAZAFELÉ MIHÁLY KIRÁLY

Londonból érkező jelentések szerint Mihály király, Románia uralkodója és Ilona anyakirálynő utban vannak hazafelé és a napokban érkeznek vissza Bukarestbe.

ÁTSZERVEZIK A KÜLÜGYMINISZTERIUMOT

A külügyminisztérium átszervezéséről szóló törvényjavaslatot már szövegezik. Az új törvény a valódi demokrácia szellemét honosítja meg a minisztérium összes igazgatóságainál és szolgálati ágainál, ahol eddig maradt és reakciós szellem uralkodott. Ez a

szellem és rosszhiszeműség tette lehetővé, hogy a külügyminisztérium titkos iratát kilophassák a levéltárakból és a Maniu-féle összeesküvésben résztvevők, valamint külföldi nagyhatalmak kémiei rendelkezésére bocsássák.

A minisztérium átszervezésével egyidejűleg jelentős személyi változások is lesznek a tisztviselői karban és azoknak a tisztviselőket, akiknek alkalmaztatása inkább csak előségi jellegű volt, elbocsájtják a szolgálatból.

A PETRÓLEUM ÚJ ÁRA

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium a petróleum árát a következőkben állapította meg: Bukarestben a lerakatokban, a vásárló edénybe kimérve 100 kilónál nagyobb mennyiségben 6 lej 90 bani, kicsinybeli eladáskor, 100 kilónál aluli tételekben 7 lej kilónként. Vidéki városokban ehhez az eladási árhoz hozzászámítható a szállítási költség.

AZ ÖSSZES IPARI HIVATALOK JANUÁR ELSŐJÉN MEGKEZDIK MŰKÖDÉSÜKET

December 10-ig megszervezik az összes olyan ipari hivatalokat, amelyek a termelés és az árucserzés irányítására szükségesnek látszanak. A jövővi január elsőjével az összes ipari hivatalok megkezdik működésüket a miniszterközi bizottság részéről kidolgozott termelési terv keretében.

Vinceze János budapesti román követ átadta megbízólevelét a magyar köztársaság elnökének

BUDAPEST. — Vinceze János, az újonnan kinovezett budapesti román követ szombatn délben átadta megbízólevelét Tildy Zoltán köztársasági elnöknek.

A köztársasági elnök a megbízólevél átvételkor hangoztatta, hogy Románia számíthat a magyar kormány készséges együttműködésére a két ország baráti kapcsolatának elmélyítése és megszilárdítása érdekében.

Az új román követnek az elnök a Magyar Köztársaság Erdem-

rend nagykörrel adományozta.

A nyugati imperializmus szolgálatában álló arab nagyurak szítják a tüzet Palesztinában

Rabszolgasorsban tartják az arab dolgozót angolszász és arab urai

Háromnapos sztrájkba kezdtek az arabok s véres összeütközések robbantak ki Palesztina városainban. Zsidók és arabok maradtak holtan a kövezeten, katóg a gépfejtet, robban a bomba s az arab államokban, a hivatalos kormánytényezők is olyan hangokat ütnek meg, amiből arra lehet következtetni, mélységes izgalom hatja át az arab világot Palesztina felosztása miatt.

A helyzet kétségkívül fenyegető. Olyannyira, hogy felvetődött már is a gondolat, vajjon nem kelle sürögősen összehívni a Biztonsági Tanácsot a Palesztina-ügy miatt.

AZ EGYETLEN MEGOLDÁS

Ami Palesztina felosztását illeti, kétségkívül ez volt az egyetlen megoldás. A tervszerűen izgatott légkörben lehetetlené vált a két nép együttélése s így a népek örendelkezési jogát figyelembevévő felosztási terv valóban demokratikusnak és becsületesnek tekinthető. Mint ismeretes, emellett foglalt állást a Szovjetunió is, az angol csapatok sürgős kivonását és az önálló palesztinai arab és zsidó kormányok megalakítását sürgetve.

Ismeretes, hogy mind a palesztinai, mind általában a zsidóközvélemény örömmel fogadta ezt a megoldást s Palesztinában már megtették az előkészületeket a zsidó állam alapjainak lerakására.

Ugyanakkor azonban az arab világból igen éles hangok hallatszottak Palesztina felosztása ellen, hangok, amelyek háborus beavatkozást, vérfürdőt emlegettek. Ezek a hangok úgy szeretnék beállítani a helyzetet, mintha az egész arab világ egy emberként indulna harcba — azért a kétségelenni igazságtalan ügyért —, hogy egész Palesztina arab állam legyen.

NEM AZ ARAB NÉP

Tisztán kell azonban lássuk, hogy ez a harcias hang nem az arab nép, hanem az arab feudális osztály hangja, akik a tengerentúli imperializmus szolgálatában igyekeznek zavart kelteni s ezzel további uralkodásukat biztosítani az arab nép felett.

Az arabok mintegy 40 milliónyi ember, Európa, Afrika és Ázsia találkozáspontján élnek. Egyiptom, Szaudi-Arábia, Irak, Szíria, Libanon, Jemen és Transzjordánia lakossága (mintegy 30 millió ember), majdnem kizárólag arabokból áll. De nagyszámban élnek arabok Északafrika földközítengeri parcsávján Egyiptom határától egészen az Atlanti Óceánig.

E területen a kizsákmányoló hatalom hosszú idő óta Anglia volt. Az angol imperialista politika az arab nép szabadságvágyát látszatintézkedésekkel igyekezett kielégíteni. Ilyen látszatintézkedés volt nemrégiben az eddigi angol mandátum alatt álló Transzjordániának „független királysággá” való proklamálása. Ez a „független királyság” persze nyomban katonai szövetséget kötött Angliával. Ebben az országban az angol csapatok létszáma pontosan a fele a lakosság teljes lélekszámának. Az angol tőke ellenőrzése alatt dolgozik itt az egész ipar. A petróleum, a gyapot, a szállítás, az öntözőművek, mind angol kézben vannak, bár az utóbbi időben mind nagyobb teret foglal el az amerikai tőke is.

AZ AMERIKAIK KETTÓS JÁTEKA

Az amerikaiak térfoglalása az arab területen természetesen ma sem változatlan a helyzetben. Legfeljebb annyiban, hogy az amerikaiak kettős játékot üznek. Egyrészt felhasználják rendőri szolgálata a meggyengült angol birodalom közelkeleti közigazgatási szervét, és katonai erőit az arab nemzeti mozgalmak elfojtására, másrészt pedig sorra kiszorítják az angolokat régi gazdasági pozícióikból.

Az angol és amerikai gyarmati uralom alatt híhetetlen nyomoru-

ságban él maga a dolgozó arab nép. Példának felhozhatjuk Szaudi-Arábiát, ahol ma már teljesen az amerikai tőke uralkodik. Szaudi-Arábia gazdasági jelentőségét a kőolaj adja meg. Az országban az „Aramco”, az Arab—Amerikai Kőolajtársaság uralkodik. Ennek a „kivánságait” még a király, Ibn Szaud sem utasíthatja vissza. Az Aramco Drahmanban székel. Ez a Közelkelet legnagyobb „amerikai” városa. A társaságnak 35.000 alkalmazottja van. A vezető pozíciókban természetesen amerikaiak ülnek, a munkások azonban arabok és zsidóknak. Ezek sátrakban laknak a városon kívül s az égető napon 12 órát kell dolgozniuk egyfolytában. A testi fenyíték megszokott dolog, a munkabér viszont nyomorúságos: 6—12 piasztér naponta. A munkásokat, az elégedetlenség legkisebb jeleire azonnal elbocsátják. Szigorúan tilos mind a szakszervezeti, mind minden más formában megnyilvánuló munkásmozgalom.

De hasonló nyomorúságban él mindenütt az arab dolgozó. Az ő rabszolgasorsukkal ellentétben azonban pompásan megélik az arab nagyuraknak. Az arab feudális uralkodó réteg minden erejével az angol—amerikai imperialistákra támaszkodik, mert egyedül ezek segítségével tudja

fenntartani uralmat. A Wall Street és a City urai számára pedig élelterdek ezeknek az anti-demokratikus elemeknek a támogatása az egyre növekvő arab nemzeti feltörekvéssel szemben.

Az arab feudális nagyurak módszere — mint világszerte mindenütt a reakciónak — az ügyes álcázás. Ezek az arab nagyurak mindenütt és minden alkalommal az arab nemzeti érdekek védelmezőinek igyekezőnek megjátszani magukat. Tetteik azonban leleplezik őket. Minden céljuk az, hogy az arab tömegeket ne igazi ellen-ségeik, a kizsákmányoló gyarmati rabszolgaságot fenntartó angol—amerikai trösztök ellen irányítsák, hanem álutakra tereljék a nemzeti érzést.

RÁGALOMHADJÁRAT A SZOVJETUNIO ELLEN

Ilyen manőver az arab reakció által, a Wall Street parancsára terjesztett rágalom, hogy az arab világot egyetlen veszély fenyegeti, mégpedig a Szovjetunió részéről. Minél inkább megnyilvánul az arab dolgozó tömegek mélységes rokonszenva az arabok szabadságért és függetlenségéért minden egyes alkalommal nyomatékosan kiáll a Szovjetunió mellett, annál inkább fokozzák a rágalomhadjáratot. A Szovjet-

unió erőre s sikraszállt Szíria, Libanon, Transzjordánia népeinek érdekeiért és az ENSz egyiptomi vitájában elfoglalt álláspontja Egyiptom teljes függetlensége és szabadsága érdekében, óriási visszhangot váltott ki az arab tömegekben.

Az imperialisták zsoldján élő arab nagyurak és ügynökeik most a Palesztina-kérdést ismét alkalomnak tekintik arra, hogy szovjetellenes hadjáratba kezdjenek, hirdetve a Szovjetunió állítólagos „arabellenes” magatartását. A közelkeleti reakció és imperialista főügynökség egyik vezető lapja, a „Journal d’Égypte” állandó hadjáratot folytat a Szovjetunió ellen s éles szavakkal ítéli el az arab népek fokozódó rokonszenvét a Szovjetunió iránt, amelynek mindegyik „illúziókat” szeretne beállítani.

AZ ARAB REAKCIO ÉS AZ ANGOLSZASZ IMPERIALISTAK ÖSSZEFOGASA

A Palesztina felosztása miatt kirobbant zavargások kiindulási pontja kétségkívül az arab feudális osztályban keresendő. Ezrei az arab nagyurak éppen olyan mestertelien uszítanak, mint ahogyan nálunk tette a magyar és román reakció, azért, hogy az arab és zsidó tömegek egymás ellen való

felvonulása, tömeggyilkosságok, vérfürdő és Láboru árán meglarisa hatalmi helyzetét. Természetesen ez a zúrvár és a háborus megmozdulások az angol—amerikai imperialisták malinára hajtják a vizet, egyrészt elterelve az arab nacionalizmust igazi céljától, az elnyomó imperializmus elleni harcra, másrészt pedig ezen az áron remélik, megosztva az erőket, tovább is fenntartani kizsákmányoló uralmukat.

A nyugati imperialisták és arab kiszolgálók azonban csak ideig-óráig érhetnek el sikereket. Az öntudatra ébredő arab tömegek hamarosan felismerik igazi ellenségeiket s a felgyújtott tűz az ő bozótjukat fogja felégetni. Az öntudatos és következetes a nép érdekeiért való, demokratikus politikája ebben a térségben s egyre inkább érvényre jut. Erre mutat a Zsidó Kommunista Párt állásfoglalása is, a most lezajló eseményekkel kapcsolatban. A palesztinai Zsidó Kommunista Párt most közreadott kiáltvány uti meg azt a hangot, ami a jövőt jelenti. E kiáltvány együttműködésre hívja fel az arabokat és zsidókat, rámutatva annak szükségességére, hogy fokozni kell az ellenállást a zsidók és arabok közötti viszály szítására irányuló imperialista kizsákmányolással szemben.

NAGY ELEK

Kolozsvár demokratikus magyarságának egységes kiállása lesz a vasárnapi nagygyűlés

KOLOZSVÁR. — Városszerte hatalmas lelkesedéssel készül Kolozsvár demokratikus magyarsága a MNSz december 7-iki vasárnapi nagygyűlésére. A nagygyűlésen — amint már megírtuk — a Magyar Népi Szövetség új országos elnöke, Kacsó Sándor és Takács Lajos új nemzetiségi alminiszter szólnak Kolozsvár demokratikus magyarságához a temesvári kongresszus határozatairól, valamint a legfontosabb bel- és külpolitikai eseményekről.

A MNSz helyi szervezete egy héttel ezelőtt kezdte meg lendülettel munkáját a vasárnapi nagygyűlés előkészítését. Az elmúlt napokban a szervezet kerületeiben mindenhol tömeges gyűléseken beszélték meg a szervezők a vasárnapi nagygyűlést, s annak a romániai magyarság elértére messzeelérhető jelentőségét. Az első kerületben az egybegyűlt lelkes hallgatóság előtt Székely Endre kerületi vezető beszélt a vasárnapi nagygyűlés fontosságáról. A II. kerületben Amirás Aladár ügyvéd, míg a hóstáji földművesek előtt Dán István, a kolozsvári szervezet elnöke, a III. kerületben Pál Benze, a IV-ben Früstök István, a VI-ban pedig Albert Józsefné, a helyi szervezet vezetői tagjai ismertették a nagygyűlés előkészítését.

A kerületi székfűzést a nagygyűlést előkészítő értekezleten a temesvári kongresszus felragasza, valamint az ott hozott nagyjelentőségű határozatokból vett idézetek díszítették. Az egybegyűlték mindenhol nagy lelkesedéssel hallgatták a kongresszusi beszámolókat s egyöntetűen mondták ki, hogy a vasárnapi délelőtti nagygyűlés a temesvári határozatok mellett felsorakozást kell, hogy jelentse, egyidejűleg pedig Kolozsvár s a megye demokratikus magyarságának a román—magyar testvériség és a béke megszilárdítása iránti határozottságát kell kifejeznie.

székfűzést a nagygyűlést előkészítő értekezleten a temesvári kongresszus felragasza, valamint az ott hozott nagyjelentőségű határozatokból vett idézetek díszítették.

Megszökött a szamosújvári fegyházból Unghváry Sándor

Sipos György fegyőr súlyos mulasztást követett el, a katonai törvényszék vonja felelősségre

SZAMOSUJVÁR. — Unghváry Sándor, a hazafutásért és kémkedésért öt-évi kényszer munkára ítélt középiskolai tanár, november 18-án megszökött a szamosújvári fegyházból. A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak kézrekerítésére. Az eddig lefolytatott vizsgálat a következőket állapította meg: November 18-án, kedden délelőlt Unghváry Sándort és három fegyenc-

ársát a fegyházból munkára vitték. Az igazgatósági épületben kellett dolgozniuk Sipos György fegyőr felügyelete mellett. Unghváry Sándor egyik rabtársával, Kakas Pál fegyencel a folyosót takarította. A másik két fegyenc hamarabb elvégezte a munkát, azokat a fegyőr visszakísérte az igazgatósági épülettel szemben lévő fegyházba, közben hanyag módon őrizetlenül hagyta Unghváryékát.

utcán futásnak eredt és nyomtalanul eltűnt.

Kakas Pál fegyenc, Unghváry Sándor volt cellatársa elmondotta, hogy Unghváry, közvetlenül a szamosújvári fegyházba való szállítása után, kíséreltet tett a fegyőrök megvesztegetésére. Folytonosan szökösen járt az esze. Fegyenclázadást akart szítani, hogy az így keletkezőt kavarodásban keréket oldjon. Fegyenc társainak azt mondtotta, hogy híres tanárember, Magyarországon pedig magas állás várja. Igéretet tett arra, hogy azt, aki hozzásegíti a szökéshez, összekötésével révén kiszabadítja a fegyházból és vezető állásba juttatja Magyarországon.

Kakas Pál elmondotta azt is, hogy Unghváry Sándor az igazgatósági épület

felelősségre vonja

SZFLESKÖRŰ NYOMOZÁS

A szökést másfél órára az elkövetés után fedezték fel. Mozgósították a környék csendőrségét. A fogházigazgatóság értesítette a határőrséget is, mert feltételezték, hogy Unghváry Sándor, a veszedelmes politikai kalandor, nyugat felé szökik.

Az illetékes hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a szökevény elfogatásához. A jelek szerint Unghváry még nem lépte át a határt.

Sipos György fegyőr a kolozsvári katonai törvényszék előtt fog felelni súlyos hanyagságáért.

Unghváry kísértél a kapun

Amikor Unghváry Sándor meglátta, hogy a fegyőr eltávozik, kiszaladt a folyosóra. Az igazgatósági épület kapujának szolgálatot teljesítő fegyőrnek nem tűnt fel a szökevény, annál is inkább, mert az épületben aznap nagy forgalom

volt: a fegyencnek hozzátartozói fehérmű-csomagokat adtak át az elítéltek részére. A jólöltözött Unghváry — akit csak néhány nappal ezelőtt szállítottak Szamosújvárra és még nem öltöztettek fegyencruhába — kísértél a kapun. Az

egy az összes takarékbetétek, valamint az ezekkel lebonyolítottak a betétek között minden adó alól mentesek mind a jelenben, mind a jövőben. A takarékbetétek örökösödési illetéket sem rónak ki. Ez a rendelkezés különösen azért fontos, mert egy másik, előkészítés alatt lévő törvényjavaslat szerint az örökült vagyon legnagyobb része az államot fogja megilletni és így az örökség inkább csak illé-

Megjelent a bankbetétek biztosításáról szóló rendelet

A Nemzeti Bank szavatol a Transsylvania Banknál elhelyezett betétekért is

Bukaresti tudósítónk jelenti: A minisztertanács a pénzügyminisztérium és a Nemzeti Bank előterjesztésére jóváhagyta azokat az intézkedéseket, amelyek a takarékszámlák szellemet hivatalos meg erősíteni. Egyidejűleg kijelölte azt a 31 pénzügyintézet, amelyeknél elhelyezett takarékbetétért a Nemzeti Bank szavatosságát vállal.

A fővárosi nagy pénzügyintézeteken kívül a Nemzeti Bank szavatolása

mellett helyezhetők el takarékbetétek az Erdélyi Banknál, a Temesvári Bank Rt., az Egyesült Bánáti Takarékpénztárnál, az Albina Banknál, a kolozsvári Centrál Banknál, a kolozsvári Transsylvania Banknál, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelintézetnél, a dési Gazdasági és Kereskedelmi Banknál, a brassói Kereskedelmi Banknál és még néhány más erdélyi és bánági pénzügyintézetnél.

A minisztertanács úgy döntött, hogy az összes takarékbetétek, valamint az ezekkel lebonyolítottak a betétek között minden adó alól mentesek mind a jelenben, mind a jövőben. A takarékbetétek örökösödési illetéket sem rónak ki. Ez a rendelkezés különösen azért fontos, mert egy másik, előkészítés alatt lévő törvényjavaslat szerint az örökült vagyon legnagyobb része az államot fogja megilletni és így az örökség inkább csak illé-

pes lesz. Fontos döntése a minisztertanácsnak az is, hogy a takarékbetétek a pénzügyintézetek a legteljesebb titoktartással kötelesek kezelni. A látrázó betétek után 6 százalékos kamatot térítenek a pénzügyintézetek a betéteseknek. A vonatkozó minisztertanácsí rendelet a hivatalos lap december 2-iki számában már meg is jelent.

H I R E K

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsékkaszám: 40.625.

Titovale hazáért előre!

Nagyon messziről, a bácskai Ujvidékről, tizenkét oldals, színesnyomású gyermeklapot hozott a posta. „Pionírújság” a neve s a jugoszláviai magyar gyermekek életéről ad hírt nekünk. Arról az életéről, amelyben az építő munka mellett egyenruhás pionírok ezrei menelnek együtt az újjáépítőkkel és énekelnek tele torokkal.

Igen. Annyi sok szentvedés és sírás után, amit a fasizta rablóháború zúdított rájuk, felszabadultak és dalolva építik a boldog Jugoszláviát, nemcsak a felnőttek: a gyermekek is.

Csupa szín és kép és elevenesség ez a gyermeklap. És felszólít. Nálj öröm csendül ki minden sorából. Egyik képen például Tito marsall mosolygós arccal hajol feszes vigyázzban álló magyar pionírok fölé. S mindjárt a szomszédságában a pionírfogadalmat díszlik:

„A pionírújság és pionírtársaim előtt fogadom, hogy jól tanulok és hű fia leszek hazámnak, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaságnak. Fogadom, hogy megőrzöm népeink testvériségét, egységét és szabadságát, amelyért hazánk leg jobb fiai vérüket ontották. Titovale hazáért előre!”

S ha tovább lapozunk benne, egy ideálisan szép és példamutató ifjusági mozgalom körvonalait döntakoznak eléünk. Azé a mozgalomé amely öntudatos, munkaszerető, tisztalelkű embereket nevel a feléltől végleg megtisztított Jugoszláviának.

FELAKASZTOTTAK „HEKUS DÖNCIT”. A rögtönítélő bíróság Dán Andor-tanácsa Budapesten szombat déleiben hirdette ki a jogerősen kötéltállal halálra ítélt „Hekus Döncit”, polgári nevén Mészáros István előtt kegyelmi kérvényének elutasítását. Délután 3 órakor a gyűjtőfogház udvarán felakasztották a gyilkost.

A SZABADEGYETEM MUNKAS-TANFOLYAMAINAK előadásai december 3-án, hétfőn kezdődnek meg. Beiratkozni a tanfolyamra december 6-ig, szombattig lehet.

ELJÁRÁS INDULT Roca Petre, a szatmármegyei Sárköz község jegyzője ellen, aki mint az olajmalom bérelője, nem szolgáltatott be 22 ezer kiló napraforgómagot és 19 ezer kiló olajpogácsát.

MEGÉLENKÜLT ROMÁNIA KIVITELÉ CSEHSZLOVÁKIÁBA. Főleg burgonyát, almát és káposztát szállított Románia nagy mennyiségben Csehszlovákiába a Kava-Bohunin vasútvonalon.

A VOLT POLITIKAI BEBORTÓZÓTTEK és Deportáltak Szövetsége kéri tagjait, hogy 1947 december 5-ig feltétlenül juttassanak el a Népvédelem székházában (Szabadság-tér 10) lévő irodájába, délután 4-7 óra között 2 darab 3x3-as nagyáru fényképet, 2 darab ki-tőlőrt kérdőívet (az ívek szintén ott ver-ják át).

A kolozsvári MNSZ hírei:

A MNSZ NŐCSOPORTJA felhívja azokat az iparosokat, akik leánytanulókat tudnak alkalmazni, hogy igényüket és pontos lak-címüket jeleítsék be a Magyar Népi Szövetség nőbizottságának, Farkas-utca 7. alá.

FELHÍVÁS. A MNSZ nőbizottsága a

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

A „Csárdáskirálynő” estéről-estére megismétlődő sikere készítette a Magyar Színház vezetőjét arra, hogy a 150-ik kolozsvári előadása felé közeledő gyönyörű muzsikájú Kálmán-operettet egész héten műsoron hagyja, sőt vasárnap délután is műsorra tűzze. A „Vig özegey”, valamint a „Cigányzerem” sikere után a „Csárdáskirálynő” szinte betetőzése az énekesgyűttes forró sikerének, amely minden este teltházas előadásokban és szünni nem akaró felvonásrólgi tapasztalást nyújt. A darab szemből-zebb énekeszámai, romantikus meséje, meleg humora kiválóan érdekesülnek a kitűnő énekesgárdá alakításában.

A Topán—Szabóray-pár remek táncszáma, a fényes kiállítás sokáig feledhetlenül teszi ezt az egyik legnépszerűbb magyar operettet.

Szombaton, Mikulás napján délután 4 órai kezdettel a jó gyermekek részére az átvendezett „Csongor és Tünde”-t játssza a színház. A gyermekek részére a darab mesészerű és mulattató részeit kidomborítva kerül ezúttal előadásra a költői játék, amely ebben a formában nagy tetszésre fog találni a gyermekek és kishű iskolások körében.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:
December 4-én este 8 órakor: A rendőrfelügyelő. Bemutató: Priestley 3 felvonalas darabja. Bevezetőt mondanak P. Comarnescu és M. Vaianu.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA
CAPTOL: A 7-ik játyol.
CORSO: Ma utoljára: Mindenki más szeret. Este 9 órából: Az új földem.
FORUM: Nyugtalan szív.
RIO: Cezar és Cleopatra.
SELECT: Nyugtalan szív.
URANIA: Gyémántok szikrája. Fő szerepben: Kon Maynard.

Lopott pénzzel akart új életet kezdeni

— de csak a börtönig jutott egy megtévedt ifjú

KOLOZSVÁR. — Ifjú áll a Rendőség bünygyi osztályán, ki hallgatására várakozik. Szerdán délelőtt került rendőrkézzre. Lakásfosztogatásokkal vádolják.

Pálfi Viktor rendőrkömiszár hallgatta ki. Töle tudjuk, hogy az ifjút Ferenczi Istvánnak hívják, 19 éves most szabadult ki a börtönből. Lopásért volt elítélve.

— Szabadulásom után elhatároztam, hogy egy kis összeget gyűjtök magamnak és utána majd becsületes életet kezdek — vallja a komiszárnak. — A Dragalina-utca 2 szám alatti házat jól ismertem, elhatároztam, hogy valamelyik lakásból ruhát és fehérneműt szerzek.

— Minek éppen ruhát akart lopni, hiszen látom, hogy jó ruhája van? — kérdezte a rendőrkömiszár.

— Ruhát és fehérneműt az összesen jól el lehet adni, nincs vele sok gond, hamar elkapkodják az embertől — válaszolja a kérdezett.

Arra a kérdésre, hogy hogyan követte el betöréseit, elmondja, hogy megvárta, amíg László Péter — akinek a lakását kifosztotta — elment otthonról, aztán alkulcsokkal kinyitotta a lakást és minden összezsomagozható holmit

összeszedett, amit másnap az összesen értékesített. A kapott pénzből azután nagy mulatságot rendezett.

— Miért itta el a pénzt? — kérdezte Pálfi Viktor komiszár.

— Bementem egy korezmába, megittam egy fröcsöt — mondja Ferenczi István — utána kértem megegyet. Jó volna valami jó ebédet is enni, gondoltam magamban. Ebéd után nem volt mit csinálnom, ezért tovább ittam, amíg elfogyott minden pénzem . . .

A pénz elfogyott, Ferenczi István újabb lopást eszelt ki. Hogy az történni szokott. Elhatározta, hogy most Péntek Margit Dragalina-utca 2 szám alatti lakos lakását fosztja ki. Ez is sikerült, alkulcs-

esal . . . éppogy történt, mint az előbbi lopás. Az eladásnál azonban már nem volt szerencséje mert a feltűnően sok ruhát, ágyneműt és fehérneműt eladni akaró fiatalember feltűnt a szolgálatos detektívnek és igazoltatása után nem tudta bizonyítani azok eredetét.

Ferenczi István bűnlajstromának összeállítása folyamatban van. Több lakásfosztogatással is őt gyanúsítják.

Most a cellában ül és gondolkodik azon, hogy nem lett volna talán mégis jobb munkát vállalni és dolgozni, mint ilyenfajta „tökegyűjtéshez” folyamodni? —

150 traktor összeállítását kezdte meg a brassói IAR-gyár

BRASSÓ. — Az IAR üzemében megkezdtek újabb 150 traktor felszerelését, összeállítását. Ez a 150 traktor a második csoportja a földművelésügyi minisztérium részéről rendelt traktoroknak. Az erőgépeket felszerelésük és összeállításuk után a földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági gépközpontjainak adják át. A traktorokat a mezőgazdák a tavaszi mezőgazdasági munkáknál fogják felhasználni és segítséggel meggyorsítani és megkönnyíteni a tavaszi szántási és vetési munkákat.

Egészségházat és napközi otthont létesítenek a kolozsvári városi alkalmazottak

KOLOZSVÁR. — A városi alkalmazottak szakszervezetének gazdasági bizottsága az elmúlt héten tartott november havi gyűlésén elhatározta, hogy a jövő havi munkatervének keretében a városi alkalmazottak és tisztviselők

részére egészségházat létesít. A létesítendő egészségügyi házban ingyenes kezelést és gyógyszer nyújtanak a város összes tisztviselői, alkalmazottai, valamint azok családtagjai részére.

A szakszervezet gazdasági bizottsága tervbevette, hogy az egészségház létesítése után a városi alkalmazottak és tisztviselők gyermekei részére napközi otthont fog felállítani.

Világosság-Sport

A Dermatá birkózói megnyerték a Román Kupát

Három börgyári birkózó került az olimpiai keretbe

KOLOZSVÁR. — A Román Kupát Lugoson megtartott birkózóbajnokságban — tíz egyesület nyolcvan versenyzője között — a Dermatá győzött 14 ponttal. Metaló-Chimic Resica 7 ponttal, 3. Lugosi MSC 7 ponttal, 4. COOPS Nagyvárád 6 ponttal, 5. CFR Temesvár 6 ponttal, 6. ITA (Arad) 3 ponttal, 7. ASTRA (Arad) 2 ponttal.

A versenyekeket nagy érdeklődés mellett szombaton és vasárnap a lugosi színházban tartották meg. A kolozsvári börgyári versenyzők nagysikerű teljesítményükkel nemcsak a Román Kupát nyerték meg, hanem mint az ország legjobb szakszervezeti csapata, megnyerték az Országos Szakszervezeti Tanács Kupáját is. A Román Birkózó Szövetségtől, mint a legfegyelmetesebb romániai sportegyesület, a Dermatá külön szépkívittelü oklevelet kapott.

Az egyes sulycsoportokban a közelmek során a versenyzők az alábbi helyezéseket érték el:

Légsúly: 1. Hann Ferenc (Dermata), 2. Marfits Károly (ASTRA) Arad), 3. Tarziu Dumitru (Lugosi MSC).

Nagylégsúlyban: 1. Tözser Jó-

zsef (COOPS) Nagyvárád, 2. Tarziu Dumitru (Lugosi MSC), 3. Nagy József (Dermata).

Pehelysúlyban: 1. Mráz József (COOPS Nagyvárád), 2. Koneinib Ernő (Phönix Nagyvárád), 3. Popescu Ioan (Lugosi MSC).

Könnyűsúlyban: 1. Toczauc Károly (Dermata), 2. Cuc Dumitru (Metaló-Chimic Resica), 3. Tóth Mihály (ITA Arad).

Kisközépsúlyban: 1. Gál István (Dermata), 2. Binder Béla (Dermata), 3. Corneanu Ioan (Lugosi MSC).

Középsúlyban: Popescu Constantin (Metaló-Chimic Resica), 2.

Tóth Mihály (ITA Arad), 3. Dragomir Francisc (Lugosi MSC).

Nagylégsúlyban: 1. Foray Ovidiu (CFR Temesvár), 2. Toczauc András (Dermata), 3. Buior Lazar (Lugosi MSC).

Nehézsúlyban: 1. Kakas Ferenc (CFR Temesvár), 2. Gyimesi Sándor (Metaló-Chimic Resica), 3. Balogh Gábor (Lugosi MSC).

A Román Birkózó Szövetség Toczauc Károly, Toczauc András és Hann Ferenc Dermatá-versenyzőket az olimpiai keretbe sorolta be és a csehszlovákiai válogatók elleni mérkőzésre készülő keret edzőseire Bukarestbe rendelte őket.

27 éves a moszkvai Központi Testnevelési Intézet

MOSZKVA. — Elélt 27 évvel, december 1-én, ita alá azt az okiratot Lenin a szovjet birodalom államfője, amely megváltta alapjait az egyik legfontosabb sportintézmények: a Testnevelési Főiskolának a moszkvai Központi Testnevelési Intézet mintaképe a világvárosok hasonló intézményeinek.

A több mint negyedszázados testnevelési intézetről, ahol tudományosan alapon készítik elő a szakembereket, eddig közel 10.000 testnevelési oktatótanár és több mint 30.000 sportvezető került ki, akik mind Moszkvában, mind a szovjet birodalom leg távolabbi részeiben is oktának, felkészítik a testnevelést és a sportolást.

Az alapos munka jutalma: a szovjet versenyzők világosverseredményei, amelyek önmagukról beszélnek . . .

SPORTHÍRADÓ

A BEAC felhívja vezetőségi és választmányi tagjait, hogy december 6-án szombaton délután 6 órakor az egyesület választmányi gyűlésére a Közgazdasági Egyetem 5 számú termében feltétlenül jelenjenek meg.

A DERMATA 30 tagu női és férfi tornacsapata szombaton és vasárnap Nagyvárádán a COOPS versenyt vesz részt. A börgyáriak labdarúgó csapata vasárnap Resicán az UDR elleni mérkőzésen az alábbi összeállításban játszik: Lippó — Enzi, Darók — Fülöp, Kalló, Antalffy — Frenzt, Pápai, Kiss, S-ász, Tóth.

A VASAS együttese a vasárnapi Universitaten elleni mérkőzésen a következő összeállításban játszik: Costea — Demeter, Szaniszló II. — Gorgan, Bálint, Nistor — Nagy István, Kovács IV., Kovács

V. Ferenczi Kurkó. Az Universitaten összeállítására a következő: Cristea — Vigu II., Medrea dr. — Joja, Luca dr., Radulescu — Zahan, Medrea III., Dascalu, Roman, Coracu.

A KKASE december 6-án, vasárnap, nagyszabású házi tornabemutatót rendez az Unitarius Kollegium tornatermében. Délelőtti 10 órakor a haladók és a kezdők az előirt gyakorlatokat mutatják be, a délután 4 órakor folytatandó versenyen pedig a szabalon választott gyakorlatokat. A női tornacsapat buzogánygyakorlatokkal szerepel. A tornabemutató iránt sportkörökben nagy az érdeklődés.

AZ ITA labdarúgó csapata négy mérkőzésből álló csehszlovákiai portyára kapott meghívást. A román bajnokságot Prágában 2

Hetes késésekkel és hiányosan kézbesíti a posta a demokratikus lapokat Tervszerűség, vagy erélytelenség?

KOLOZSVÁR. — Nem szép dolog a magunk bajait hozakodni elő, de némelykor hasznos, sőt tanulságos is. Az elmúlt napokban a hiányos postaforgalomról írunk...

héz csomagokkal nem tudja megtenni az utat egy óránál rövidebb idő alatt és a csomagok láttamozása is sok időt vesz igénybe. Lapunk megbízottja felkereste a postaigazgatót, hogy a kérdést megoldják...

Sipos Kálmán Vinga közlési kikereskedő írja, hogy négy napl késéssel kap lapot, azt sem rendszeresen. Kiss Károly közműves Kőrös-keresztről így ír: „Több mint egy éve előfizetője vagyok a lapnak, ami mindig rendetlenül jön...”

Ne feledd: Európában nálunk a legnagyobb a gyermekhalandóság

Az eltűnt szappan nyomában...

Egy vagon mosószódot osztottak szét Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A tifuszjárvány még tart s Kolozsváron a legelső övintézkedésre nincsen meg a lehetőség, teljes szappanhányban szenvedünk. A kevés szappan, amit találni lehet vagy nem felel meg a követelményeknek, mert hasznavehetetlen...

Nyugdíjas tanítóinknak minden reménysége Luca László pénzügyminiszterben van

Éveken át sötét nyomorra és éhezésre kárhözhat nyugdíjazott néptanítóinkat Alexandriai szívesen kifizetnék ezt az összeget. Nem kapták meg nyugdíjukat azok a tanítók sem, akik állami szolgálatban voltak. Vannak, akik már 1946 szeptember 1 óta várják a nyugdíjukat és a mai napig nem utalták ki.

TÖBB MINT EGY ÉVE SE NYUGDIJ, SE FIZETÉS

— Azok a kartársaink, akik ez év szeptember elsejével kerültek nyugállományba, szintén hasonló helyzetben vannak. Ők se kaptak már azóta se fizetést, sem nyugdíjat — mondotta. Beszélgetésünk közben kopogás zörrenti meg az ajtó. Lerongyolódott, idős aszszony lép be. Halk szavu érdeklődéséből megtudjuk, hogy egyike azoknak a tanítóknak, akik már több mint egy éve várnak a nyugdíjuk kézhezvételére.

RENDBEHOZZUK A MULASZTASOKAT

— Nem kell kétségbeesni — vigasztalja Tóth Dénes tanfelügyelő meleg, együttérző emberi szavakkal az idős tanítót. — Most már forog kerülni mindarra, amit a népellenes Alexandriniféle miniszterek elszabotáltak. Luca László, az új pénzügyminiszter már megtette a szükséges intézkedéseket. Sok mindent kell rendbehozni a mulasztásokból, de bizonyosak vagyunk, hogy demokratikus szellemben átalakult pénzügyminisztériumunk rövidesen segít nyomorító tanító nyugdíjasainkon és gondoskodik fog, hogy jogos járandóságukat mielőbb megkapják.

— Adj! Isten — bucsuzik ismét reménykedve az idős tanítónál. — Ne foglalkozzunk most talán másval — fejezi be a beszélgetést Tóth Dénes tanfelügyelő. — Ez a legelső lépés megoldásra váró kérdést, hogy átalakult kormányunk még a közeli időben rendezni fog.

— Ezen a bizonyosra vesszük. Rendelődni fognak ezek a súlyos kérdések is azokkal együtt, amik még mindig megoldásra várnak. Azt is tudjuk, hogy hiánygátt tanítóink nyomorát, s rövidesen véget fog venni a nyugdíjukal bekopogtatott pénzkézésítő. Tartozunk ezzel nekik és azoknak is, akik a falvak felétre meztel apró iskoláiban nevelik a gyermekek ezreit, akik hűbár, fagyba, sárba gyalogoltak, hogy vándorolva is terjeszték a szellem szabadságának, a demokrácia tanainak tiszta ténylet, hogy lévők, ezekkel a demokráciát nem hagyja társára a dolgozóit, még akkor sem, ha kiüregedtek a munkából.

(t. k.)

Ime, ezt jelenti Kolozsvárt a kétszereses tüzőltóadó! 2 millió 213 lej helyett 4 és félmillió

KOLOZSVÁR. — A városi adóhivatal végrehajtó osztálya ugyan csak élénk ütemben hajtja be a városi adókat és illetékeket, többek között a tüzőltóadót is, annak ellenére, hogy az 1947 május 1-i 139. és 140. számú rendelet értelmében — amint azt megírtuk — a várost a tüzőltóadó kivetési joga nem illeti meg. A városi adóhivatal a végrehajtás során december 1-én a tüzőltóadó között árverési hirdetményt bocsátott ki a Horea-ut 16. számú bérház valamennyi lakója ellen. A hirdetmény szerint december 2-ára a be nem fizetett városi tüzőltóadót behajtására árverést tűznek ki. A behajtást illetőleg azonban több szabálytalanságot is találtak. A Horea-ut 16 alatti bérházban lakók részére ugyanis november 18-án, október 24-ről keltetett kivetési jegyzőkönyvet kézbesítettek. A kivetési jegyzőkönyvvel egyidőben a bérházban lakó 17 bérlelnő foglaltak is. Ez még nem volna szokatlan, de a városi adóhivatal végrehajtó szervei a törvényes határidő letelte előtt már az árverési hirdetményt is kibocsátotta.

Véges János, Szabó Aladár, Simon János, Feichler József, Bőr Katalin, Szakács Mihály, Weisz Mózes, Kiss Jánosné, Hegyesi Lajos, Máthéné, Lovász Pál, vagy Weisberger nevezetű lakók esetében sem, akiknek mindenképp egy, legjobb esetben kétszobás lakással rendelkeznek és akikre 1947-48. évre összesen 13.370 lej városi tüzőltóadót rótt ki. A ház tulajdonosja, Farkas Józsefné ugyanakkor közel 17.000 lej városi tüzőltóadót fizet. Összesen a Horea-ut 16 alatti bérház tulajdonosa és lakói több mint évi 31.000 lej tüzőltóadót fizetnek csak a városnak. A pénzügyigazgatóság által kivetett 35.000 lejt, amelyet a házigazda számítása szerint 16 lakó között 16 egyenlő részre osztanak, lakónként újabb 2187 lej és 77 bani tüzőltóadó megterhelést jelent.

tüzőltóadót kénytelenek fizetni. Nem érdektelen megemlíteni, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóság harmadik kirendeltsége, amelynek körzetébe a Horea-ut is tartozik, az 1947-48. évre a körzetet 2 millió 213.693 lej tüzőltóadóval róttta meg. A Horea-ut 16. számú bérháza kivetett városi adó alapján ugyanezen a kerület az évben a kétszereses tüzőltóadó miatt 4 millió 427.286 lejt kénytelen kifizetni. Szükségesnek tartanók, ha a kettős tüzőltóadó ügyében minél hamarabb vizsgálat indulna meg. Nem volna érdektelen tudni azt, hogy ki a felelős azért, hogy a város lakosságát egy és ugyanazon adótárgyban kétszer adóztatják meg. Ajánlatos volna, ha ebben a kérdésben sürgősen megegyezés jönne létre a városi és állami adó-kivető közegek között, hogy a város lakossága ne legyen többlet kitéve — az adózási törvény alapján rendelkezése ellenére — a kétszeres adózásnak. B. A.

Közel 700 ezer kiló élelmiszert tartósított eddig a Kaláka medgyesfalvi üzeme

KOLOZSVÁR. — A kormány gazdasági munkatervébe az egyes iparvállalatokat az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium sorolja be, eddigi munkatervük arányában. A minisztérium a „Kaláka” szövetkezeti központ medgyesfalvi ipartelepét is besorolta az ország többtermelését szolgáló iparcéllátások közé s ennek köszönhető, hogy a „Kaláka” központ az INCOOP útján előbb 10 millió lejes kölcsönt, majd a termelés fokozásával újabb 5 millió lejes hitelt kapott. A medgyesfalvi szövetkezeti ipartelep a rendelkezésre álló szövetkezeti tőkével már a stabilizáció előtt megtette az első lépéseket, hogy nyersanyaghoz jusson és az ipartelep termelési üzemeit foglalkoztassa. Még a nyár folyamán megkezdte a bányászati szövetkezeti termelői körrel történt előzetes megállapodás után 50 tonna ugorkának a savanyítását. Az ipartelep nagyarányú munkája azonban valójában a paradicsomidény beállításával kezdődött meg. Paradicsomból 20 vagon nyersanyagot dolgozott fel az ipartelep, melyből 18.000 kiló ártított paradicsomcsaszatát állított elő. Jellemző az ipartelep nagyarányú teljesítőképességére, hogy az előírányozott mennyiséget 18.000 kilóval multa felül. Az őszi idény beálltával megindult a munka a szárítóküvezetekben is. A marosmenti termelők és a nyárádméti „Murokország” kis földművesei ontották a zöldségféléket. Mintegy 250 tonna nyers zöldség: káposzta, hagyma, petrezselyem, murek, zeller, karalábé került szárításra. A maros- és nyárádméti idej nagy káposzatarterem az ipartelep ugyancsak átlagosan kihasználta, amennyiben 20 vagon meghaladó káposztát vásárolt s abból mintegy 125.000 kiló hordós, savanyított káposztát készített. Az ipartelep gyümölcskonzervüzeme már eddig is szép munkát végzett. Mielőtt 470.000 kg. almából hordókban tartósítva várja, hogy rendre-terre, a közellátási minisztérium cukorkiállítás alapján feldolgozásra kerüljön. Közben a múlt évben tartósított gyümölcszetből mintegy 13.000 kiló gyümölcszet gyártottak.

csomagszát állított elő. Jellemző az ipartelep nagyarányú teljesítőképességére, hogy az előírányozott mennyiséget 18.000 kilóval multa felül. Az őszi idény beálltával megindult a munka a szárítóküvezetekben is. A marosmenti termelők és a nyárádméti „Murokország” kis földművesei ontották a zöldségféléket. Mintegy 250 tonna nyers zöldség: káposzta, hagyma, petrezselyem, murek, zeller, karalábé került szárításra. A maros- és nyárádméti idej nagy káposzatarterem az ipartelep ugyancsak átlagosan kihasználta, amennyiben 20 vagon meghaladó káposztát vásárolt s abból mintegy 125.000 kiló hordós, savanyított káposztát készített. Az ipartelep gyümölcskonzervüzeme már eddig is szép munkát végzett. Mielőtt 470.000 kg. almából hordókban tartósítva várja, hogy rendre-terre, a közellátási minisztérium cukorkiállítás alapján feldolgozásra kerüljön. Közben a múlt évben tartósított gyümölcszetből mintegy 13.000 kiló gyümölcszet gyártottak.

Az ipartelepen folyó leudületes munkára jellemző, hogy a termelési tervet 200 százalékos teljesítménnyel multák felül. E tetteket összegezve, mintegy 700.000 kiló élelmiszert tartósított eddig a „Kaláka” ipartelep. Óriási tétel az ország népének az ellátására. A gyártott mennyiségek szétosztása, illetve a felhasználása az ipar- és kereskedelemügyi miniszter kiutalása alapján történik a nagyvárosok munkásságának élelmiszerre, iparvidékek ellátására, iskolák, vagy a hadsereg részére, amint azt az illetékes minisztérium a közellátási viszonyok ismeretében a legcélszerűbbnek látja. Öröndetés, hogy a magyar szövetkezeteknek a megyei Fedorálékba való belépése után mind a kormánytényezők, mind az INCOOP vezetői felismerték a „Kaláka” ipartelepének rendkívül hatalmas teljesítőképességét s letűző kíváncságot tenni az adottságok teljes kihasználását és hogy minél több termelő és értékesítő szövetkezet alakuljon a „Kaláka” körzetében.

Bebizonyosodott

Leheleanu és Szántó mérnökök felelősek a gátszakadásért

KOLOZSVAR. — A Szamos gátjának újjáépítési munkálatai befejeződtek. A mai naptól kezdődőleg a város malmai újra megkezdhetik munkájukat. Az a tény, hogy a gát már készen áll és hogy a malmok újra a város közellátása részére folytathatják munkájukat, *első sorban a város dolgozóinak az érdeme, akik a Kommunista Párt felhívására mindent elkövettek, hogy a felelősök hanyagságából megsemmisült gát újra a közösség szolgálatába állhasson.* A gát újjáépítési munkálatainak az élén Veress Pál alpolgármester állott, akinek egyénisége volt a biztosíték arra, hogy a város közellátása vizbiányban nem fog megakadni. A gát újjáépítési munkálataiban különösképpen ki kell emelnünk a Dermata dolgozóit, a Molnár és Pinter malom munkásait, valamint a hadsereg műszaki csapatait, de résztvettek az újjáépítésben a Szakszervezeti Tanács felhívására majdnem minden üzemeknek és intézménynek munkásai is.

Akkor, amikor hatalmas erőfeszítéssel a munkásság helyreállította a városi mérnöki hivatal nemtörődömsége és szabotálása folytán a Szamos által elsodort gátat, ugyanakkor befejeződött a Brate Ioan városi főügyész, Lakatos I. István a város új főmérnöke és Pop Aurel mérnök által lefolytatott vizsgálat is. A vizsgálat megállapította, hogy *súlyos mulasztás*

terheli a városi mérnöki hivatal volt vezetőit, Leheleanu főmérnököt és Szántó István szakmérnököt. Szántót azért, mert annak ellenére, hogy előrelátta a gát rossz állapotát, a megjavításra egyszerűen jelentéssel nem támaszkodott, mert Leheleanu főmérnököt azért, mert a köteles vizsgálatot elmulasztotta és Szántó István jelentését a gát rossz állapotáról nem vette tudomásul.

Rövidesen teljesen megoldódik a hadigondozottak helyzete

BUKAREST. — Az az ígéret, amelyet Luca Vasile pénzügyminiszter tett tárcájának átvételekor, megvalósult. A pénzügyminiszter megfelelő mennyiségű papírtanyagot bocsájtott a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva nyugdíjpénztára, az IOVR rendelkezésére. A papírból 75 millió darab bélyeget nyomtatnak 760 millió lej értékben. Az új bélyegek árusítását, amelyeknek ellenértéke a hadigondozottak nyugdíjalapját fogja növelni, a közeli napokban már meg is kezdődik.

A pénzügyminiszter egyébként a Nemzeti Bank, illetve a Csekkpénztár utján 210 millió lejt utalt ki az IOVR részére és ez az összeg lehetővé tette, hogy a hadi-

gondozottak 50 százalékkal, a kisebb rendfokozatúak pedig 100 százalékkal nagyobb nyugdíjlehetet kaptak november hónapban, mint októberben. November hónapban összesen 392 millió lejt fizettek ki a romániai hadigondozottak kezébe, nyugdíjleveg címén, míg október hónapban csak 182 millió lejt.

A hadigondozottak nyugdíjainak stabil leje való átszámítása egyébként szorgalmasan folyik. Romániában 522.000 hadigondozott van. Rendszeres és gyors ütemű munkával is tehát legalább 3-4 hét szükséges a régi nyugdíjösszegek rögzített leje való átszámításához. Ezért december hónapra még csak az 50, illetve

100 százalékkal felemelt nyugdíj-előlegeket kapják a hadigondozottak, januártól kezdve azonban a folyó évi augusztus 15-ig visszamenőleg őket stabil lejben megillető nyugdíjkülönbözötet is hiánytalanul megkapják.

Az IOVR bukaresti központja szabóműhelyt létesített, amelyben 52 szabó készíti a hadiárva részére a különböző ruhanevet, amely még a karácsonyi ünnepek előtt kiosztásra kerül. A kormány azzal is segítségére kíván sietni a hadigondozottaknak, hogy Buzenében 400 hadiárva részére otthon, gondozót rendez be. Egyelőre 180 hadiárva helyeznek el az ujonnan megnyitott otthonban, amelyben elemi iskola is lesz.

14.000 darab aranypenzi rejtgetett

egy nagydísznódi gyáros

— letartóztatták

NAGYSZEBEN. — A gazdasági ellenőrzőszervek letartóztatták Roth János nagydísznódi gyárost és kereskedőt, aki lakásán 14.000 darab különféle aranypenzi rejtgetett.

Két fémcsőben 8800 darab francia aranyfrankot, 3200 darab arany svájci frankot és ezenkívül osztrák, magyar és bolgár aranypenzeket találtak, valamint 798 gram aranylemezt, a kereskedő

kertjében egy gyümölcsfa tövében elásva.

Az aranypenzeket elkobozták és átadták a Nemzeti Banknak, Roth János ellen folyik az eljárás.

Karácsonyi bazárt rendez a dési MNSz nőbizottsága

DÉS. — Karácsonyi bazárt rendez december második felében a dési MNSz női bizottsága. Az előkészületek erőteljesen folynak és a MNSz lelkes asszonyai mindent elkövetnek, hogy minél nagyobb sikert biztosítsanak a bazárnak.

Lázás munka folyik a műkedvelő csoportnál is. A karácsonyi ünnepek alatt a „Mackó” című háromfelvonásos vigjátékot adják elő. A vigjáték próbái már folynak.

A műkedvelők a John Knittel világhírű, négyfelvonásos drámájának, a „Via Mala”-nak az előadását is tervbe vették. Ennek a szereposztása nem történt meg.

Szilveszter-estét műsoros táncmulatsággal, vidám időtöltéssel szándékoznak megünnepelni a dési MNSz szervezete.

A műsort a műkedvelő csoport adja és biztosítja a hagyományos szilveszteri hangulatot.

ADÁS-VÉTEL

EGY faesztergapad 1,75 HP motorral és teljes felszereléssel és egy körfűrész egy 1 HP motorral eladó. Érdeklődni Tordán „Foto Benach”. 6560

RÁDIÓ modern, lámpahiányost, vagy nem üzemképest veszek. Cim a kiadóban. 6586

RÁDIÓ modern, új típusú olcsón eladó. Forduló-utca 2. 6657

MINDENFELE gázdíszítők, gáz-kályhák eladók. Érdeklődni: Király Balázs Marosvásárhely, gázárság. 6696

SZALMA kapható Baromszár-tér 4-5 szám alatt. Csak délután. 6701

HÁZVEZETŐNÖT, jól főzőt, aki gyermekkel is tud foglalkozni, felve- szünk. Cim a kiadóban. 6710

ELADÓ egy jókarban lévő gyermek sportkocsi. Apor-utca 34. 6682

LEGŐBBET fizeték pengős, félpengős, világvárosi színes reznytárért, román kollekciókat, Színházi Életer. Csak jó állapotban, bármilyen tételben. Nagy újságárusnál, Szabadság-tér 21. Ursus mellett. 6712

KRAUSE gyártmányú, 1500 mm. priz- más esztergapad, 1 darab autógén- és villanyhegesztő, satuk eladók. Bulai Nagy Antal-utca 94. 6737

KÉT öszekötő belföldi perzsaszőnyeg eladó. Izabella-utca 4. 6739

TELJESEN ép karban lévő turista autó eladó, nagyon jó gumikkal. Traian- utca 26 szám. 6730

„KERESZTÉLY” zongora eladó. Lin- czeg-utca 8. I. emelet. 6742

ELADÓ fiukabát, szép női kabát. Baba Novac-tér 6, sarokház. 6761

3 fogásos elsőrendű házikoszt
50 lejért kapható
kihordásra is
Klastrom-utca 4,
Mátyás szülőháza mellett.

2 szoba-konyhás, komfortos butorozott lakást átveszünk.
Butorokat esetleg megveszünk.

Ajánlatokat a DERMATA MU- VEK titkárságához kérjük.

Kötőgép-javító műhelyt nyitottam.

Javításokat, bármilyen vasesztergamunkát vállalok

MAIER

Budai Nagy Antal-utca 142.

Gyermeke mosolyát pillanat-képekben örökíti meg a

SÁRDI-foto

Dózsa György-u. 16.

Kalapácsmalomokat, kukorica hengerekéket, olajmalmi gépeket, 55 HP nyersolajmotort azonnal szállítunk. Törött motortengelyeket és fejekeket gyorsan és garanciával javítunk.

Golyós-csapágyakat minden méretben adunk és veszünk.

Industria de Masini
Timișoara, Cogălniceanu 8.
Telefon 56-97

Mindenkit érdekel! — Monitorul Oficial, Kolozsvári, belföldi lapok számára hirdetés, előfizetés felvétel. Mozireklámok. — 1948. évi zseb-, asztali cégnaptár!

UHU

Kolozsvár, Mária királyné-u. 34. II. e.

Mit hozott a Mikulás Katóknak?

Egy üveg kölnivizet a Cecse illatszertárból
Horea-ut 32. sz.

Hallo!

Ha jól és olcsón akar vacsorázni, keresse fel a

„KÉK DUNA” éttermet

Kossuth Lajos-utca 48. szám.

Kitűnő fajborok! Elsőrendű konyha!

tordai Pityiri Adám és zenekara szórakoztatja a n. é. közönséget. Agoston Baba énekei.

Nyitva 3 óráig!

Nyitva 3 óráig!

„SOLIDARITATEA”

cipészek és csizmadiák szövetsége

december 5-én racionalizált bakancsok, női és férfi lábbeliek árusítását megkezdi.